

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ
Кафедра физической географии мира и образовательных технологий

БРЕССКАЯ
Яна Олеговна

**ОЦЕНКА КЛИМАТА КАК ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ФАКТОРА
ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЧЕЛОВЕКА В УСЛОВИЯХ ГОРОДСКОЙ
СРЕДЫ (НА ПРИМЕРЕ Г. МИНСКА)**

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор географических наук,
профессор Я.К. Еловичева

Допущена к защите

«___»_____2023 г.

Зав. кафедрой физической географии мира и
образовательных технологий

кандидат географических наук, доцент
_____Е.В. Матюшевская

Минск, 2023

РЕФЕРАТ

Бресская, Я. О. Оценка климата как экологического фактора жизнедеятельности человека в условиях городской среды (на примере г. Минска). Дипломная работа / Я. О. Бресская: БГУ. – Минск, 2023. – 82 страницы, 25 рисунков, 6 таблиц, 1 приложение, 63 источника.

Ключевые слова: ИЗМЕНЕНИЕ КЛИМАТА, ИНСТРУМЕНТАЛЬНЫЕ НАБЛЮДЕНИЯ, КЛИМАТИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРРИТОРИИ ГОРОДА МИНСКА, РАДИАЦИОННЫЙ И ТЕПЛОВОЙ БАЛАНС В ГОРОДЕ, ГОРОДСКОЙ «ОСТРОВ ТЕПЛА», РЕЖИМ ВЕТРА В ГОРОДЕ, АДАПТАЦИЯ НАСЕЛЕНИЯ, ЗЕЛЕННЫЕ НАСАЖДЕНИЯ.

Объект исследования – глобальное изменение климата.

Предмет исследования – экологическое значение климата для населения крупного города.

Цель дипломной работы – изучение климата как экологического фактора жизнедеятельности человека на примере города Минска и поиск путей адаптации населения к его изменению.

Актуальность темы заключается в решении создавшихся экологических проблем (увеличение числа стихийных бедствий, угроза продовольственной безопасности, рост инфекционных и респираторных заболеваний, условий развития сельскохозяйственных культур и увеличения популяций вредителей) под влиянием глобального потепления как приоритета государственной политики РБ.

Научная и практическая новизна дипломной работы заключается в выработке рекомендаций по дополнению существующей системы основных мер по адаптации населения к изменениям климата применительно к условиям крупной городской агломерации – города Минска.

Значение работы заключается в объективном понимании изменения состояния природной среды под влиянием природного и антропогенного факторов и принятия мер по решению этой одной из самых серьезных и актуальных в научно-технической сфере проблем на нынешнем этапе.

Методы исследования: картографический; сравнительно-описательный; синтез; сравнительный; статистический; изучения, обобщения и анализа литературы; непосредственного наблюдения; мониторинга; систематизации и обобщения.

РЭФЕРАТ

Брэсская, Я. А. Ацэнка клімату як экалагічнага фактару жыццядзейнасці чалавека ва ўмовах гарадскога асяроддзя (на прыкладзе г. Мінска). Дыпломная работа / Я. А. Брэсская: БДУ. – Мінск, 2023. – 82 старонак, 25 малюнкаў, 6 табліц, 1 дадатак, 63 крыніцы.

Ключавыя словы: ЗМЕНА КЛІМАТУ, ІНСТРУМЕНТАЛЬНЫЯ НАЗІРАННІ, КЛІМАТЫЧНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ТЭРЫТОРЫІ ГОРАДА МІНСКА, РАДЫЯЦЫЙНЫ І ТЕПЛАВЫ БАЛАНС У ГОРАДЗЕ, ГОРАДСКАЙ «ВЫСТРАЎ ТЕПЛУ, ЯЛЕННЯ, ЗЯЛЁНЫЯ НАСАДЖЭННЯ.

Аб'ект даследавання – глабальнае змяненне клімату.

Прадмет даследавання – экалагічнае значэнне клімату для насельніцтва буйнога горада.

Мэта дыпломнай працы – вывучэнне клімату як экалагічнага фактара жыццядзейнасці чалавека на прыкладзе горада Мінска і пошук шляхоў адаптацыі насельніцтва да яго змены.

Аktуальнасць тэмы заключаецца ў вырашэнні існуючых экалагічных праблем (павелічэнне колькасці стыхійных бедстваў, пагроза харчовай бяспекі, рост інфекцыйных і рэспіраторных захворванняў, умоў развіцця сельскагаспадарчых культур і павелічэння папуляцый шкоднікаў) пад уплывам глабальнага пацяплення як прыярытэту дзяржаўнай палітыкі РБ.

Навуковая і практычная навізна дыпломнай работы заключаецца ў выпрацоўцы рэкамендацый па дапаўненню існуючай сістэмы асноўных мер па адаптацыі насельніцтва да змяненняў клімату адносна ўмоў буйной гарадской агламерацыі – горада Мінска.

Значэнне работы заключаецца ў аб'ектыўным разуменні змянення стану прыроднага асяроддзя пад уплывам прыроднага і антрапагеннага фактараў і прыняцця мер па вырашэнню гэтай адной з самых сур'ёзных і актуальных у навукова-тэхнічнай сферы праблем на цяперашнім этапе.

Метады даследавання: картаграфічны; параўнальна-апісальны; сінтэз; параўнальны; статыстычны; вывучэння, абагульнення і аналізу літаратуры; непасрэднага назірання; маніторынгу; сістэматызацыі і абагульнення.

ABSTRACT

Bresskaya, Ya. O. Assessment of climate as an ecological factor of human life in an urban environment (on the example of Minsk). Degree work / Ya. O. Bresskaya: BSU. - Minsk, 2023. - 82 pages, 25 figures, 6 tables, 1 appendix, 63 sources.

Keywords: CLIMATE CHANGE, INSTRUMENTAL OBSERVATIONS, CLIMATE CHARACTERISTICS OF THE TERRITORY OF THE CITY OF MINSK, RADIATION AND HEAT BALANCE IN THE CITY, CITY HEAT ISLAND, WIND REGIME IN THE CITY, ADAPTATION OF THE POPULATION, GREEN PLANTS.

The object of research is global climate change.

The subject of the study is the ecological significance of climate for the population of a large city.

The purpose of the thesis is to study the climate as an environmental factor of human life on the example of the city of Minsk and find ways to adapt the population to its change.

The relevance of the topic lies in solving the created environmental problems (an increase in the number of natural disasters, a threat to food security, an increase in infectious and respiratory diseases, conditions for the development of crops and an increase in pest populations) under the influence of global warming as a priority of the state policy of the Republic of Belarus.

The scientific and practical novelty of the thesis is to develop recommendations for supplementing the existing system of basic measures to adapt the population to climate change in relation to the conditions of a large urban agglomeration - the city of Minsk.

The significance of the work lies in an objective understanding of the change in the state of the natural environment under the influence of natural and anthropogenic factors and the adoption of measures to solve this one of the most serious and urgent problems in the scientific and technical field at the current stage.

Research methods: cartographic; comparative descriptive; synthesis; comparative; statistical; study, generalization and analysis of literature; direct observation; monitoring; systematization and generalization.

